

Als je vrede wilt, bereid je dan voor op oorlog?

Het Latijnse gezegde “*Si vis Pacem para Bellum: Als je vrede wilt, bereid je dan voor op oorlog*” wordt de laatste tijd als een mantra herhaald in de media. Artikelen hierover beginnen meestal met een korte historische uitleg over de herkomst van dit gezegde om vervolgens aan te geven dat de defensie van Europa is achtergebleven en het budget hiervoor drastisch omhoog moet voor de aanschaf van nieuwe wapens: moderne tanks, vliegtuigen, drones, afweergeschut en uitbreiding van oefenterreinen. Het doel hiervan is het afschrikken van de vijand zodat die het niet in zijn hoofd haalt Europa aan te vallen, en mocht dat toch gebeuren dan moet Europa in staat zijn om zichzelf te verdedigen.

Het woord vrede wordt daarna meestal niet meer genoemd en ook wordt geen antwoord gegeven op de vraag hoe men met toenemende bewapening vrede kan bereiken. Als het eenmaal oorlog is dan is het bijzonder lastig voor de strijdende partijen om tot een vredesakkoord te komen zo blijkt uit eerdere oorlogen. Alles lijkt in het teken te staan van voorbereid zijn op een oorlog. Mensen worden aangemoedigd om in de “oorlogsmodus” te komen en thuis alvast maatregelen te nemen door het aanschaffen van een noodpakket. Maar waarom wordt alle heil verwacht van toenemende bewapening?

Zijn er geen andere strategieën om oorlogen te voorkomen en te beëindigen? Waarom wordt geen gebruik gemaakt van het *Internationale Hof van Arbitrage* dat in 1899 is opgericht in Den Haag en als doel heeft om gewapende conflicten tussen landen met juridische middelen te voorkomen en zo snel mogelijk te beslechten? Waarom wordt nimmer meer aandacht besteed aan intensivering van diplomatieke oplossingen? Waarom krijgen internationale vredesbewegingen niet meer geld zodat ze kunnen onderhandelen met de verschillende partijen?

Opvallend is dat het met name mannen zijn die pleiten voor toenemende bewapening en de voorbereiding op oorlog. Zelden lezen we over de resolutie 1325 die de VN Veiligheidsraad in 2000 opstelde waarin gepleit wordt om meer vrouwen bij vredesonderhandelingen te betrekken. Uit onderzoek blijkt dat het inschakelen van vrouwen bij vredesonderhandelingen leidde tot effectievere resultaten en duurzamere vrede in Noord-Ierland en Colombia. Waarom niet meer vrouwen uitnodigen bij praatprogramma's en de politieke onderhandelingen over vrede?

Er zijn slechts enkele artikelen met de titel "*Si vis Pacem para Pacem: Als je vrede wilt bereid je dan voor op vrede*". In 1991 verscheen een artikel van de International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPNW) met als titel: *Si vis pacem, para pacem instead of si vis pacem, para bellum*. In 1995 publiceerde Dieter Senghaas het boek *Den Frieden Denken: Si vis pacem, para pacem* (Suhrkamp, 1995). Bijzonder is het artikel '*Si vis Pacem para Pacem*' van de Piratenpartij in 2015. Dat is niet direct de eerste partij waarvan je dat zou verwachten maar daar wel zinnige dingen over schrijft zoals "Voorbereiden op vrede betekent stoppen met het aanmoedigen van oorlog" en "Voorbereiden op vrede betekent het bestrijden van geweld". Ook wijzen ze op het aanpakken van de werkelijke oorzaken van geweld.

Gelukkig is er hier en daar wel enig tegengeluid te horen zoals op 9 maart tijdens de bijeenkomst van de Nieuwe Vredesbeweging in Nederland waar de welbekende politicus Jan Pronk een zeer inspirerend betoog hield over de 10 geboden die nodig zijn om een oorlog te voorkomen en eveneens 10 geboden om een oorlog zo snel mogelijk te beslechten. Het zou mooi zijn om elke keer na het motto *Si vis Pacem para Bellum* te reageren met *Si vis Pacem para Pacem!*

Greta Noordenbos

